

**MINISTÈRE DES TRAVAUX PUBLICS
ET MINISTÈRE DES CLASSES MOYENNES**

16 DECEMBRE 1971. — Arrêté royal déterminant les travaux et actes exonérés ou de l'intervention de l'architecte ou du permis de bâtir ou de l'avis conforme du fonctionnaire délégué

BAUDOUIN, Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, Salut.

Vu la loi du 29 mars 1962 organique de l'aménagement du territoire et de l'urbanisme, notamment les articles 44 et 45, modifiés par la loi du 22 décembre 1970;

Vu la loi du 20 février 1939 sur la protection du titre et de la profession d'architecte, modifiée par la loi du 27 juillet 1955, notamment l'article 4;

Vu l'urgence;

Sur la proposition de Notre Ministre des Travaux publics et de Notre Ministre des Classes moyennes,

Nous avons arrêté et arrêtons :

Article 1er. Le concours d'un architecte n'est pas obligatoire pour :

1° Les travaux et actes indiqués à l'article 44, § 1er, chiffres 2, 3, 4, 5 et 6 de la loi du 29 mars 1962 organique de l'aménagement du territoire et de l'urbanisme, modifiée par la loi du 22 décembre 1970, à savoir :

- déboiser, modifier sensiblement le relief du sol;
- abattre des arbres isolés à haute tige plantés dans les espaces verts prévus par un plan d'aménagement approuvé par le Roi, ainsi que des arbres existant dans un bien ayant fait l'objet du permis de lotir prévu par le titre III;
- défricher ou modifier la végétation de landes, bruyères ou fagnes, ainsi que de toute autre zone dont le Roi jugerait la protection nécessaire;
- établir un dépôt de véhicules usagés ou de mitraille;
- utiliser habituellement un terrain pour le placement d'une ou plusieurs installations mobiles pouvant être utilisées pour l'habitation, tels que roulottes, caravanes, véhicules désaffectés, tentes.

2° à la condition que la stabilité de l'immeuble principal et le caractère architectural du bâtiment ne soient pas mis en danger, les travaux de minime importance, tels que :

a) lorsqu'il y a un plan particulier d'aménagement ou permis de lotir, les constructions accessoires à une maison dans les limites fixées par le plan particulier d'aménagement ou le permis de lotir et pour autant qu'elles ne soient pas érigées à des fins professionnelles ou commerciales, telles que : clôtures, aménagement de jardins, abris et constructions de volume minime annexés sans étage à des constructions existantes, clôtures à rue;

b) les travaux de transformation intérieurs ou les travaux d'aménagement de locaux — en ce compris les équipements correspondants : installations sanitaires, d'électricité, de chauffage ou de ventilation, — pour autant qu'ils n'impliquent la solution d'aucun problème de construction proprement dite, ni la modification du volume construit, ni la modification de l'aspect architectural du bâtiment.

3° a) les abris, poulailleurs et annexes pour outils, pour autant qu'ils soient édités à l'arrière de la construction principale et séparés d'elle, à la condition que leur surface n'ait pas plus de 6 m² et que leur hauteur ne dépasse pas 2,25 m;

b) les actes et travaux pour lesquels un règlement communal sur les bâtisses impose un permis, alors qu'il n'est pas imposé par la loi et pour autant que ces actes et travaux ne figurent pas dans la liste reprise à l'article 2;

**MINISTERIE VAN OPENBARE WERKEN
EN MINISTERIE VAN MIDDENSTAND**

16 DECEMBER 1971. — Koninklijk besluit tot bepaling van de werken en handelingen die vrijgesteld zijn ofwel van de bemoeding van de architect, ofwel van de bouwvergunning ofwel van het eensluidend advies van de gemachtigde ambtenaar

BOUDEWIJN, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw, inzonderheid op de artikelen 44 en 45, gewijzigd bij de wet van 22 december 1970;

Gelet op de wet van 20 februari 1939 op de bescherming van de titel en van het beroep van architect, gewijzigd bij de wet van 27 juli 1955, inzonderheid op artikel 4;

Gelet op de dringende noodzakelijkheid;

Op de voordracht van Onze Minister van Openbare Werken en van Onze Minister van Middenstand,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Artikel 1. De medewerking van een architect is niet verplicht voor :

1° de werken en handelingen, bedoeld in artikel 44, § 1, tweede, derde, vierde, vijfde en zesde lid, van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw, te weten :

- ontbossen, het reliëf van de bodem merkkelijk wijzigen;
- alleenstaande hoogstammige bomen vellen binnen de groene ruimten van een bij koninklijk besluit goedgekeurd plan van aanleg, evenals bomen vellen in een goed waarvoor de in titel III van de wet voor voorgeschreven verkavelingsvergunning is afgegeven;
- ontkennen of de vegetatie wijzigen van heiden of venen, alsmede van enig ander gebied waarvan de bescherming noodzakelijk wordt geacht door de Koning;
- een opslagruimte voor gebruikte voertuigen of voor schroot aanleggen;
- een grond gewoonlijk gebruiken voor het plaatsen van een of meer verplaatsbare inrichtingen die voor bewoning kunnen worden gebruikt, zoals woonwagens, kampeerwagens, afgedankte voertuigen, tenten.

2° op voorwaarde dat de stabiliteit van het hoofdgebouw en het architectonisch karakter van het gebouw niet in gevaar worden gebracht, de werken van geringe omvang zoals :

a) wanneer een bijzonder plan van aanleg of een verkavelingsvergunning bestaat, de bouwwerken, die bij een huis behoren binnen de door het bijzonder plan van aanleg of de verkavelingsvergunning bepaalde grenzen, voor zover ze niet voor beroeps- of handelsdoeleinden worden gebouwd, zoals : afsluitingen, aanleg van tuinen, schuilplaatsen en constructies van geringe omvang, die zonder verdieping aan bestaande bouwwerken aangebouwd zijn, aan de straat grenzende afsluitingen;

b) de verbouwingswerken binnen in het gebouw of de werken voor de geschiktmaking van de lokalen — met inbegrip van de overeenkomstige uitrusting met sanitaire, elektrische, verwarmings- of verluchttingsinstallaties — voor zover ze noch de oplossing van een eigenlijk constructievraagstuk, noch de wijziging van het volume, noch het architectonisch karakter van het gebouw vergt.

3° a) de schuilplaatsen, kippenholken en bergplaatsen voor gereedschappen, voor zover ze achter en gescheiden van het hoofdgebouw worden opgericht, op voorwaarde dat de oppervlakte ervan niet meer dan 6 m² en de hoogte niet meer dan 2,25 m bedraagt;

b) de handelingen en werken waarvoor een gemeentelijke bouwverordening een vergunning voorschrijft terwijl de wet zulke vergunning niet eist, voor zover het geen handelingen of werken zijn, als bedoeld in artikel 2;

c) l'édification des constructions ou l'exécution des travaux soumis à permis, pendant la période précédant la réalisation de l'affectation définitive prévue par une disposition légale ou réglementaire, pour autant que le permis ne soit demandé que pour une période de trois ans au maximum;

d) les dispositifs de publicité et d'affichage dans les zones tombant sous l'application de la réglementation générale de l'affichage et de la publicité.

Art. 2. L'obtention d'un permis de bâtir et l'intervention d'un architecte ne sont pas requises pour les travaux et actes suivants :

1° les petites serres érigées en dehors de toute fin commerciale et professionnelle;

2° les clôtures légères telles que celles constituées au moyen de piquets de béton et fil, de plaques de béton de 30 cm de hauteur maximum et fil ou treillis;

3° les constructions provisoires d'infrastructure de chantier, telles que dortoirs pour travailleurs, pavillons d'accueil;

4° les dispositifs de publicité considérés comme étant des constructions à édifier dans les endroits non soumis à la réglementation générale de l'affichage et de la publicité.

Art. 3. Les travaux et actes suivants ne sont pas soumis à l'avis conforme du fonctionnaire délégué, mais restent soumis au permis requis par l'article 44 de la loi organique :

1° les travaux de transformation intérieure ou les travaux d'aménagement de locaux — en ce compris les équipements correspondants : installations sanitaires, d'électricité, de chauffage ou de ventilation, — pour autant qu'ils n'impliquent la solution d'aucun problème de construction proprement dite, ni la modification du volume construit, ni la modification de l'aspect architectural du bâtiment;

2° l'édification des constructions ou l'exécution des travaux et actes soumis à permis, pendant la période précédant la réalisation de l'affectation définitive prévue par une disposition légale ou réglementaire, pour autant que le permis ne soit demandé que pour une période de trois ans au maximum;

3° les actes et travaux pour lesquels un règlement communal sur les bâtisses impose un permis, alors qu'il n'est pas imposé par la loi et pour autant que ces actes et travaux ne figurent pas dans la liste reprise au présent arrêté, article 2;

4° l'établissement d'un dépôt de moins de dix véhicules usagés ou de moins de dix tonnes de mitraille;

5° les abris, poulaillers et annexes pour outils, pour autant qu'ils soient édifiés à l'arrière de la construction principale et séparés d'elle, à la condition que leur surface n'ait pas plus de 6 m² et que leur hauteur ne dépasse pas 2,25 m;

6° l'aménagement de vitrines et l'agrandissement des baies, portes et châssis.

Art. 4. L'arrêté royal du 15 mars 1939, pris en exécution de l'article 4 de la loi du 20 février 1939 sur la protection du titre et de la profession d'architecte, modifiée par la loi du 27 juillet 1955, est abrogé.

Art. 5. Notre Ministre des Travaux publics et Notre Ministre des Classes moyennes sont chargés, chacun en ce qui le concerne, de l'exécution du présent arrêté.

Donné à Bruxelles, le 16 décembre 1971.

BAUDOIN

Par le Roi :

Le Ministre des Travaux publics,

J. DE SAEGER

Le Ministre des Classes moyennes, | De Minister van Middenstand,

Ch. HANIN

e) bouwen van constructie of uitvoeren van werken die aan vergunning onderworpen zijn, in de periode vóór de verwerkelijking van de definitieve bestemming die door een wets- of verordeningbepaling is aangewezen, voor zover de vergunning slechts voor een periode van ten hoogste drie jaar wordt aangevraagd;

d) de inrichtingen bestemd voor aanplakken en reclame maken in de gebieden die vallen onder de toepassing van de algemene regelen op het aanplakken en reclame maken.

Art. 2. Geen bouwvergunning en geen bemoeiing van de architect is vereist voor volgende werken en handelingen :

1° kleine serres die niet voor handels- of beroepsdoeleinden worden gebouwd;

2° afsluitingen van lichte constructie, zoals die welke bestaan uit betonpalen en draad, uit betonplaten met een maximumhoogte van 30 cm en draad of draadgaas;

3° de tijdelijke constructies voor de installatie van bouwplaatsen, zoals slaapketen voor arbeiders, directieketen;

4° de als een bouwwerk aangemerkte reclame-inrichtingen die zullen worden opgericht op plaatsen die niet vallen onder de toepassing van de algemene regelen op het aanplakken en reclame maken.

Art. 3. De volgende werken en handelingen zijn vrijgesteld van het eensluidend advies van de gemachtigde ambtenaar, maar blijven onderworpen aan de door artikel 44 van de wet voorgeschreven vergunning :

1° de verbouwingswerken binnen in het gebouw of de werken voor de geschiktmaking van de lokalen — met inbegrip van de overeenkomstige uitrusting met sanitaire, elektrische, verwarmings- en verluchttingsinstallaties — voor zover ze noch de oplossing van een eigenlijk constructievraagstuk, noch de wijziging van het volume, noch het architectonisch karakter van het gebouw vergt;

2° bouwen van constructies of uitvoeren van werken en handelingen die aan vergunning onderworpen zijn, in de periode vóór de verwerkelijking van de definitieve bestemming die door een wets- of verordeningbepaling is aangewezen, voor zover de vergunning slechts voor een periode van ten hoogste drie jaar wordt aangevraagd;

3° de handelingen en werken waarvoor een gemeentelijke bouwverordening een vergunning voorschrijft terwijl de wet zulke vergunning niet eist, voor zover het geen handelingen of werken zijn, als bedoeld in artikel 2 van dit besluit;

4° aanleg van een opslagruimte van minder dan tien gebruikte voertuigen of van minder dan tien ton schroot;

5° de schuilplaatsen, kippenhokken en bergplaatsen voor gereedschappen, voor zover ze achter en gescheiden van het hoofdgebouw worden opgericht, en op voorwaarde dat de oppervlakte ervan niet meer dan 6 m² en de hoogte niet meer dan 2,25 m bedraagt;

6° aanbrengen van uitstalramen en vergroten van metselopeningen, deuren en ramen.

Art. 4. Het koninklijk besluit van 15 maart 1939, genomen ter uitvoering van artikel 4 van de wet van 20 februari 1939 op de bescherming van de titel en van het beroep van architect, gewijzigd bij de wet van 27 juli 1955, wordt opgeheven.

Art. 5. Onze Minister van Openbare Werken en Onze Minister van Middenstand zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 16 december 1971.

BOUDEWIJN

Van Koningswege :

De Minister van Openbare Werken,